

แนวทางการดำเนินงานโครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืน

โดยศาสตร์พระราชามาตามแนวทางพระราชรัฐ

ตามที่ รัฐบาลได้สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยจัดสรรงบประมาณตามโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชรัฐ (วงเงิน ๓๕,๐๐๐ ล้านบาท) และโครงการเพิ่มศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชรัฐ (วงเงิน ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท) ให้กับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั่วประเทศ ทำให้กองทุนหมู่บ้านฯ ได้มีโอกาสในการพัฒนากิจกรรมภายใต้กลไกพระราชรัฐของรัฐบาล เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมด้านการประกอบอาชีพ การผลิตสินค้าและบริการที่ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจและส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนให้ดีขึ้นเกิดผลิตผลผลิตภัณฑ์ จากครัวเรือนในชุมชนและกิจกรรมการบริการรูปแบบต่างๆ ได้มีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมศักยภาพในการประกอบอาชีพในชุมชน เกิดผลสำเร็จ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดในเบื้องต้น

ในการนี้ จึงเห็นควรให้มีการสนับสนุนเงินทุนเพื่อต่อยอดโครงการเดิม หรือสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้วยการให้โอกาสประชาชนบริหารจัดการและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนด้วยทรัพยากร ภูมิปัญญา และการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยสนับสนุนการประกอบอาชีพเพื่อสร้างอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ และสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยศาสตร์พระราชามา ด้วยความร่วมมือของทุกภาคส่วนตามแนวทางพระราชรัฐ โดยสนับสนุนเงินทุนให้แก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ผ่านสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทบ.) กองทุนละไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ภายใต้วงเงินรวม ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อสนับสนุนการพัฒนาและยกระดับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีความมั่นคง อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และประเทศชาติต่อไป

๑. วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

(๒) เพื่อส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาของหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืนด้วยศาสตร์พระราชามา

(๓) เพื่อเพิ่มศักยภาพกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการเป็นกลไกการพัฒนาและสนับสนุนการประกอบอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ รวมถึงส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน

(๔) เพื่อส่งเสริมระบบเศรษฐกิจและการลงทุนตามโมเดล “ประเทศไทย ๔.๐” โดยใช้ความหลากหลายทางทรัพยากรและภูมิปัญญาที่มีอยู่ให้เกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุดอันจะนำไปสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากด้วยนวัตกรรมใหม่

(๕) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนต่อยอดการดำเนินงานโครงการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชรัฐ และโครงการ

เพิ่มศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชนเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ ให้มีการพัฒนาและกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

(๖) เพื่อเสริมสร้างและปลูกจิตสำนึกในการบริหารงบประมาณดำเนินกิจกรรมร่วมกันตามความต้องการของชุมชน โดยยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และเตรียมความพร้อมขององค์กรภาคประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน

(๗) เพื่อให้กองทุนหมู่บ้านฯ ได้มีบทบาทในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้มีรายได้น้อย โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเข้าถึงแหล่งทุน การแก้ไขปัญหาหนี้ระบบ การจัดสวัสดิการ และการส่งเสริมการประกอบอาชีพเพื่อยกระดับรายได้ของคนในชุมชน

(๘) เพื่อให้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีพลังและมีเครือข่ายสนับสนุนการดำเนินการ และสอดคล้องกับแนวทางไทยนิยมยั่งยืน

๒. เป้าหมายการดำเนินการ

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั่วประเทศที่มีคุณสมบัติและมีความพร้อมในการดำเนินโครงการที่เหมาะสมตามแนวทางที่กำหนด

๓. คุณสมบัติและหลักเกณฑ์

(๑) เป็นกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

(๒) มีมติที่ประชุมสมาชิกกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองเห็นชอบ โดยต้องมีส่วนร่วมเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด และมีมติด้วยเสียงข้างมากของสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม หรือตามที่คณะกรรมการฯ หรือคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด

(๓) เป็นกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองมีการบริหารจัดการที่ดี โปร่งใส ตรวจสอบได้

- มีการจัดทำงบการเงินของปีที่ผ่านมาและสามารถตรวจสอบได้

- มีการหมุนเวียนของเงินทุนอย่างสม่ำเสมอ

- ไม่เป็นกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง ที่มีข้อร้องเรียน หรืออยู่ระหว่างการตรวจสอบข้อเท็จจริง (กรณีที่ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อร้องเรียน หรือข้อเท็จจริง และไม่มีมูลในการกระทำผิด หรือได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาแล้ว ให้ถือว่ามีความสอดคล้องตามหลักเกณฑ์)

- มีการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในเพื่อตรวจสอบการบริหารจัดการของกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง

(๔) เป็นกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองที่มีแผนการพัฒนา ดังนี้

- มีแผนการพัฒนา ปรับปรุง การดำเนินงานภายใต้โครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ หรือโครงการเพิ่มศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชนเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางประชารัฐ

- มีแผนการขยายการรับสมัครสมาชิก หรือแผนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง

- มีระบบ หรือแผนการออมเงินของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง

- มีระบบ หรือแผนการสร้างระบบสวัสดิภาพ สวัสดิการ

๔. ขั้นตอนการดำเนินโครงการ

(๑) การจัดประชุมสมาชิก

กองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองที่ต้องการขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามโครงการให้จัดประชุมสมาชิกเพื่อดำเนินการ ดังนี้

(๑.๑) ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานตามโครงการฯ

(๑.๒) กำหนดแผนงาน/กิจกรรม/โครงการ ตามที่กองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองมีความต้องการ ทั้งนี้สามารถเสนอโครงการได้มากกว่าหนึ่งโครงการ ภายใต้วงเงินไม่เกินกองทุนละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ตามมติของที่ประชุมสมาชิก โดยโครงการจะต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

- เป็นโครงการที่ส่งเสริมและพัฒนาต่อยอดการดำเนินงานโครงการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชรัฐหรือโครงการเพิ่มศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชนเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชรัฐ

- เป็นโครงการที่พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ และการเพิ่มศักยภาพในการประกอบอาชีพและความเป็นอยู่ของคนในหมู่บ้านและชุมชนให้ดีขึ้น

- เป็นโครงการที่ดำเนินการตามแนวทาง “ศาสตร์พระราชา” หรือหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- เป็นโครงการที่มีลักษณะกิจกรรมที่ต่อเนื่อง มีการหมุนเวียนของรายได้/ผลกำไร ซึ่งทำให้เกิดการหมุนเวียนของเงินทุนต่อไปในอนาคต หรือสนับสนุนการจ้างงานในหมู่บ้าน/ชุมชน หรือเพื่อแก้ไขปัญหาความจำเป็นเร่งด่วนของหมู่บ้าน/ชุมชน

- เป็นโครงการที่คณะกรรมการที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติมอบหมายให้บริหารโครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืนโดยศาสตร์พระราชาตามแนวทางพระราชรัฐ (คณะอนุกรรมการฯ) พิจารณาเห็นว่าเป็นโครงการที่ดี มีความเหมาะสม และควรมีการดำเนินการ

ทั้งนี้ กองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง สามารถนำงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรตามโครงการไปร่วมดำเนินงานกับกองทุนหมู่บ้านอื่นได้ โดยสามารถดำเนินการ ดังนี้

(๑) มีมติที่ประชุมสมาชิกกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองของแต่ละแห่งเห็นชอบให้ดำเนินการโครงการร่วมกับกองทุนหมู่บ้านอื่น

(๒) การบริหารจัดการให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมจากผู้แทนของกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง ตามสัดส่วนที่กำหนดร่วมกันตามความเหมาะสม สำหรับการบริหารจัดการโครงการให้เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนหมู่บ้านได้ร่วมกันกำหนด

(๓) การจัดทำบัญชีของโครงการให้จัดทำบัญชีในลักษณะบัญชีรวมเพียงบัญชีเดียว

หมายเหตุ กองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง สามารถพิจารณาดำเนินโครงการจากแผนชุมชน แผนสภาเกษตรกร และแผนพัฒนาอื่นๆ ของหมู่บ้าน/ชุมชน (เช่น โครงการไทยนิยม ยั่งยืน ฯลฯ) แต่ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวจะต้องอยู่ภายใต้คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ ตามที่กำหนด และผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก

(๑.๓) การแต่งตั้งคณะผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน ๔ คณะ ดังนี้

(๑.๓.๑) คณะผู้รับผิดชอบการดำเนินโครงการ จำนวน ๔ คน

(๑.๓.๒) คณะผู้รับผิดชอบการเบิกจ่ายเงินและจัดทำบัญชี จำนวน ๓ คน

(๑.๓.๓) คณะผู้รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน ๓ คน

(๑.๓.๔) คณะผู้รับผิดชอบการตรวจสอบและประเมินโครงการ จำนวน ๓ คน

กองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองสามารถใช้คณะผู้รับผิดชอบโครงการ ทั้ง ๔ คณะ จากโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชรัฐ หรือโครงการ เพิ่มศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชนเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชรัฐได้ ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากมติที่ประชุมสมาชิกเกินกึ่งหนึ่ง

(๑.๔) การประชุมสมาชิก ต้องมีสมาชิกเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือตามที่คณะอนุกรรมการฯ กำหนด และมีมติรับรองโครงการด้วยเสียงข้างมาก ของสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม

(๑.๕) การประชุมสมาชิกเพื่อพิจารณากรอบ/แผนงาน/กิจกรรม/โครงการ โดยเน้นให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้ต้องไม่มีลักษณะหรือมีนัยแอบแฝงเพื่อนำเงินไปให้ สมาชิกกู้ยืม หรือเพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล

(๑.๖) ให้กองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง ปิดประกาศการดำเนินงาน โครงการตามมติที่ประชุมสมาชิก พร้อมภาพถ่ายการประชุมสมาชิก (คพป. ๐๗) ณ ที่ทำการกองทุนหมู่บ้านฯ หรือสถานที่ที่เห็นสมควร ก่อนการเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามโครงการ ไม่น้อยกว่า ๓ วัน เพื่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินโครงการให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

(๒) การยื่นขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

(๒.๑) กองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง จัดทำแบบคำขอรับการ สนับสนุนงบประมาณตามโครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืนโดยศาสตร์พระราชชาติตามแนวทาง พระราชรัฐ (คพป. ๐๒) พร้อมรายละเอียดโครงการ และเอกสารประกอบ ดังนี้

(๒.๑.๑) สำเนาหนังสือแสดงการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

(๒.๑.๒) สำเนางบการเงินของปีที่ผ่านมา (บัญชีที่ ๑)

(๒.๑.๓) สำเนาการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในของกองทุนหมู่บ้าน

(๒.๑.๔) สำเนาสมุดบัญชีเงินฝากบัญชีพระราชรัฐ

(๒.๑.๕) บันทึกรายงานการประชุมสมาชิก (คพป. ๐๓)

(๒.๑.๖) รายชื่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน (คพป. ๐๓/๑)

(๒.๑.๗) รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมสมาชิก (คพป. ๐๓/๒)

(๒.๑.๘) แผนการพัฒนาของกองทุนหมู่บ้าน (คพป. ๐๓/๓)

(๒.๑.๙) รายงานผลการดำเนินงานโครงการเพิ่มความเข้มแข็ง ของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชรัฐ (๕๐๐,๐๐๐ บาท) (คพป. ๐๔)

(๒.๑.๑๐) รายงานผลการดำเนินงานโครงการเพิ่มศักยภาพหมู่บ้านและ ชุมชนเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชรัฐ (๒๐๐,๐๐๐ บาท) (คพป. ๐๕)

(๒.๑.๑๑) แผนการใช้จ่ายเงิน (คพป. ๐๖)

(๒.๑.๑๒) สำเนาประกาศกองทุนหมู่บ้าน (คพป.๐๗)

หมายเหตุ กองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุน ตามโครงการเพิ่มความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชรัฐ และโครงการเพิ่มศักยภาพ ของหมู่บ้านและชุมชนเพื่อความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากตามแนวทางพระราชรัฐ ให้รายงานผลการดำเนินงาน ตามข้อ (๒.๑.๙ และ ๒.๑.๑๐) เพื่อประกอบการขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามโครงการ พัฒนาหมู่บ้านและชุมชนอย่างยั่งยืนโดยศาสตร์พระราชชาติตามแนวทางพระราชรัฐ

(๒.๒) กองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง สามารถยื่นขอรับการ สนับสนุนงบประมาณได้ที่ สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สาขา หรือศูนย์ปฏิบัติการจังหวัด และช่องทางที่สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด